

คำวินิจฉัยของ นายอุระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕ - ๕๐/๒๕๔๕

วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๕

เรื่อง ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นางทัศนีย์ ศิริชัย) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๔๖/๒๕๔๕ และนายดลชนะ ศิริชัย ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๔๗/๒๕๔๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

คดีทั้งสองสำนวนนี้ มีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยเป็นอย่างเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาเข้าด้วยกัน คำร้องที่ ๑ บริษัทบริหารสินทรัพย์ พาลาก จำกัด เป็นนิติบุคคล ได้รับอนุมัติจากผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยให้จดทะเบียนเป็น “บริษัทบริหารสินทรัพย์” ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ โดยธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกใบทะเบียนบริษัทให้ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๑ มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงิน รวมตลอดจนหลักประกันของสินทรัพย์นั้น เพื่อนำมาบริหารหรือจำหน่ายโอนต่อไป

ธนาคารไทยท努 จำกัด (มหาชน) เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัท มหาชน จำกัด ต่อมาได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ เช่น ให้กู้ยืมเงิน และเรียกเก็บดอกเบี้ยจากผู้กู้ยืมได้เท่าที่ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาต และเป็นไปตามประกาศเกี่ยวกับการเรียกดอกเบี้ยของธนาคาร ฯ

นางทัศนีย์ ศิริชัย เป็นลูกค้าของธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) สาขาหัวหิน โดยได้ทำสัญญากู้เงินกับธนาคาร เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๒ เป็นเงินจำนวน ๑,๕๑๒,๕๓๘.๘๒ บาท ยินยอมเสียดอกเบี้ยขณะทำสัญญาในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี และอาจเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงต่ำกว่าอัตราที่กำหนดไว้ได้ โดยธนาคารไม่ต้องได้รับความยินยอมหรือไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้ธนาคารเป็นรายเดือนทุกเดือน ๆ ละ ๗๑,๐๐๐ บาท โดยชำระให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๒ เดือน และธนาคารสามารถเรียกร้องให้จำเลยชำระเงินกู้ตามสัญญาทั้งหมด หรือเพียงบางส่วน ก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ได้

เพื่อเป็นการประกันหนี้ดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๒ บริษัท สิงห์ภาคกลางคอนกรีต จำกัด ได้ทำสัญญาค้ำประกัน โดยยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับนางทัศนีย์ ศิริชัย

หลังจากกู้เงินไปแล้ว ได้ผ่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเพียงบางส่วน ซึ่งธนาคารได้ปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและประกาศธนาคาร และต่อมาผู้กู้ก็ได้ชำระหนี้อีกเลยเมื่อคำนวณถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ผู้กู้ค้างชำระเงินต้น จำนวน ๑,๘๕๘,๘๔๕.๔๗ บาท ดอกเบี้ย จำนวน ๒๖๐,๒๖๑.๘๑ บาท

เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๓ บริษัทบริหารสินทรัพย์ พาลาก จำกัด ได้รับโอนสินทรัพย์อันเป็นสิทธิเรียกร้องจากธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) หรือธนาคารไทยท努 จำกัด (มหาชน) เดิม ซึ่งเป็นสถาบันการเงินตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ในการรับโอนสิทธิเรียกร้องนั้น รวมทั้งสิทธิภายใต้สิทธิเรียกร้องและผลประโยชน์ทั้งหลายทั้งปวง ตามสัญญาสินเชื่อที่ลูกหนี้พึงต้องรับผิดชอบต่อธนาคาร รวมทั้งตามสัญญาหลักประกันต่าง ๆ ซึ่งรวมทั้งสิทธิเรียกร้องที่มีต่อผู้กู้

หลังจากบริษัทบริหารสินทรัพย์ พาลาก จำกัด ได้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากธนาคารแล้ว ได้ติดตามทวงถามหลายครั้งแต่นางทัศนีย์ ศิริชัย เพิกเฉย บริษัทบริหารสินทรัพย์ พาลาก จำกัด จึงเป็นโจทก์ฟ้อง นางทัศนีย์ ศิริชัย เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในความผิดฐานโอนสิทธิเรียกร้อง ผิดสัญญากู้เงิน เรียกค่าเสียหาย ขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาและบังคับให้จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์ จำนวน ๒,๒๒๕,๑๐๖.๒๘ บาท

จำเลยยื่นคำร้องขอยื่นหรือแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๕ แต่คดีนี้ศาลมีคำสั่งว่า จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การแล้ว แต่ศาลให้รับไว้เป็นคำคัดค้านในส่วนของคำสั่งไม่รับคำคู่ความในคำร้องดังกล่าว จำเลยปฏิเสธฟ้องของโจทก์และต่อสู้ว่า เนื่องจากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง ทำให้ไม่มีการชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๑๕ เป็นเหตุให้จำเลยไม่ได้ตกเป็นผู้ผิดนัด และหลุดพ้นจากการชำระหนี้ มีความชอบธรรมที่จะได้รับการรับรองและคุ้มครองสิทธิตามรัฐธรรมนูญและตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นอกจากนี้จำเลยยังได้แย้งว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘

คำร้องที่ ๒ บริษัทบริหารสินทรัพย์ พาลาก จำกัด เป็นนิติบุคคล ได้รับอนุมัติจากผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยให้จดทะเบียนเป็น “บริษัทบริหารสินทรัพย์” ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ โดยธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกใบทะเบียนบริษัทบริหารสินทรัพย์ให้

เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๓ มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงิน รวมตลอดจนถึงหลักประกันของสินทรัพย์นั้น เพื่อนำมาบริหารหรือจำหน่ายจ่ายโอนต่อไป

ธนาคารไทยทู จำกัด (มหาชน) เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัท มหาชน จำกัด ต่อมาได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารดีบีเอส ไทยทู จำกัด (มหาชน) มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ เช่น ให้กู้ยืมเงิน และเรียกเก็บดอกเบี้ยจากผู้กู้ยืมได้เท่าที่ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาต และเป็นไปตามประกาศเกี่ยวกับการเรียกดอกเบี้ยของธนาคาร ซึ่งธนาคารดีบีเอส ไทยทู จำกัด (มหาชน) สาขาหัวหิน เป็นส่วนหนึ่งของธนาคาร ฯ

นายดลธนะ ศิริชัย เป็นลูกค้ำของธนาคารดีบีเอส ไทยทู จำกัด (มหาชน) สาขาหัวหิน โดยได้ทำสัญญากู้เงินกับธนาคาร เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๒ เป็นเงินจำนวน ๘๒๐,๕๘๗.๕๕ บาท ยินยอมเสียดอกเบี้ยขณะทำสัญญาในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี และอาจเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงต่ำกว่าอัตราที่กำหนดไว้ได้ โดยธนาคารไม่ต้องได้รับความยินยอมหรือไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้ธนาคารเป็นรายเดือนทุกเดือน ๆ ละ ๓๑,๐๐๐ บาท โดยชำระให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๒ เดือน และธนาคารสามารถเรียกร้องให้นายดลธนะ ศิริชัย ชำระเงินกู้ตามสัญญาทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ได้

เพื่อเป็นการประกันหนี้ดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๒ บริษัท สิ่งภาคกลางตอนล่าง จำกัด ได้ทำสัญญาค้ำประกัน โดยยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับนายดลธนะ ศิริชัย

หลังจากกู้เงินไปแล้ว ผู้กู้ได้ผ่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเพียงบางส่วน ซึ่งธนาคารได้ปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและประกาศธนาคาร และต่อมาผู้กู้ก็มีได้ชำระหนี้อีกเลยเมื่อคำนวณถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ผู้กู้ค้างชำระเงินต้น จำนวน ๘๑๔,๕๘๕.๔๖ บาท ดอกเบี้ยจำนวน ๑๒๑,๔๔๐.๗๘ บาท

เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๓ บริษัทบริหารสินทรัพย์ พาลาก จำกัด ได้รับโอนสินทรัพย์อันเป็นสิทธิเรียกร้องจากธนาคารดีบีเอส ไทยทู จำกัด (มหาชน) หรือธนาคารไทยทู จำกัด (มหาชน) เดิม ซึ่งเป็นสถาบันการเงินตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ในการรับโอนสิทธิเรียกร้องนั้น รวมทั้งสิทธิภายใต้สิทธิเรียกร้องและผลประโยชน์ทั้งหลายทั้งปวง ตามสัญญาสินเชื่อที่

ลูกหนี้ซึ่งต้องรับผิดชอบต่อธนาคาร รวมทั้งตามสัญญาหลักประกันต่าง ๆ ซึ่งรวมทั้งสิทธิเรียกร้องที่มีต่อผู้กู้

หลังจากบริษัทบริหารสินทรัพย์ พาลาก จำกัด ได้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากธนาคารแล้ว บริษัทบริหารสินทรัพย์ พาลาก จำกัด ได้ติดตามทวงถามหลายครั้งแต่ผู้กู้ก็เพิกเฉย บริษัทบริหารสินทรัพย์ พาลาก จำกัด จึงเป็นโจทก์ฟ้อง นายคณธนะ ศิริชัย เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ในความผิดฐานโอนสิทธิเรียกร้อง ผิดสัญญากู้เงิน เรียกค่าเสียหาย ขอให้ศาลพิจารณาค่าเสียหายและบังคับให้จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์ จำนวน ๕๖๖,๑๕๘.๘๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๘๑๔,๕๘๕.๔๖ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

จำเลยยื่นคำร้องขอขึ้นหรือแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การต่อศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๕ ศาลมีคำสั่งว่า จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การแล้ว แต่ศาลให้รับไว้เป็นคำคัดค้าน ในส่วนของคำสั่งไม่รับคำคู่ความในคำร้องดังกล่าว จำเลยปฏิเสธฟ้องของโจทก์และต่อสู้ว่า เนื่องจากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรงทำให้ไม่มีการชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๑๕ เป็นเหตุให้จำเลยไม่ได้ตกเป็นผู้ผิดนัด และหลุดพ้นจากการชำระหนี้ มีความชอบธรรมที่จะได้รับการรับรองและคุ้มครองสิทธิตามรัฐธรรมนูญ และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นอกจากนั้นจำเลยยังโต้แย้งว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘

คดีทั้งสองสำนวนจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๕ สำนวนละ ๒ คำร้อง มีข้อความทำนองเดียวกันว่า

เมื่อก่อนขึ้นแล้ว ได้มีพฤติการณ์อันเป็นเหตุสุดวิสัย ทำให้จำเลยกลายเป็นพันวิสัยที่จะชำระหนี้ได้ รัฐบาลเรียกว่าเป็นวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ทำให้เจ้าหนี้ คือสถาบันการเงินสุดวิสัยที่จะเพิ่มทุนได้ ต้องขอให้ธนาคารต่างประเทศเข้ามาช่วยเพิ่มทุน ผู้ถือหุ้นเดิม (ธนาคาร) เหลือหุ้นเพียงร้อยละ ๖ ธนาคารที่เพิ่มทุนไม่ได้ ต้องถูกถอนใบอนุญาต ปิดกิจการไป ๕ ธนาคาร บริษัทเงินทุนที่ไม่สามารถเพิ่มทุนต้องถูกถอนใบอนุญาต ปิดกิจการไปจำนวน ๕๖ บริษัท ส่งผลกระทบทำให้ราคาทรัพย์สินตกต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริง ร้อยละ ๖๐ ถึง ๗๐ ส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาทเปลี่ยนไปจากอัตรา ๒๕ บาท

ต่อ ๑ เหรียญสหรัฐ เป็น ๕๖ บาท ต่อ ๑ เหรียญสหรัฐ ส่งผลกระทบต่อจำนวนซึ่งเป็นลูกหนี้ กลายเป็นบุคคลสุจริตที่จะชำระหนี้ได้ ทำให้จำนวนได้รับความคุ้มครองสิทธิไม่ตกเป็นผู้ผิดนัด และ ให้พักหนี้ชั่วคราวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๑๕ และมีสิทธิที่จะได้รับการพักหนี้ชั่วคราวจนกว่าวิฤตการณ์ทางเศรษฐกิจหรือพฤติการณ์ อันเป็นเหตุสุจริตจะจบสิ้น หรือค่าเงินบาทกลับมาอยู่อัตราเดิม คือมีค่า ๒๕ บาท ต่อ ๑ เหรียญสหรัฐ

การที่โจทก์ฟ้องจำเลยให้ชำระหนี้ จึงเป็นการฟ้อง การพิจารณา การพิพากษา และการบังคับคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๔) มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ จึงเป็นการใช้สิทธิที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ และตกเป็นโมฆะตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มีผลทำให้สินทรัพย์ด้อยคุณภาพ หรือสิทธิเรียกร้องของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่รัฐ หรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและ พัฒนาระบบสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ถือหุ้นเกินร้อยละ ๕๐ ของหุ้นทั้งหมด ต้องโอนเข้าบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) ตามมาตรา ๓๐ ส่วนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพอื่น ๆ ที่รัฐหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ไม่ได้ถือหุ้นอยู่จะโอนเข้า บสท. ได้ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๑ ทั้ง ๆ ที่หนี้ด้อยคุณภาพในคดีนี้ เป็นหนี้ที่อยู่ในกลุ่ม ๕๖ ไฟแนนซ์ ที่ถูกปิดกิจการ รัฐหรือกองทุน เพื่อการฟื้นฟูฯ ถือหุ้นอยู่เกินร้อยละ ๕๐ ของหุ้นทั้งหมด คืออยู่ในบังคับของมาตรา ๓๐ ตลอดไป แต่หนี้ด้อยคุณภาพในคดีนี้ก็มีสถานภาพเช่นเดียวกับหนี้ด้อยคุณภาพที่ถูกโอนสิทธิเรียกร้องไปยัง กองทุนต่างชาติ ในราคาร้อยละ ๒๐ ของต้นเงิน ตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินฯ มีผลทำให้ลูกหนี้เสียสิทธิเข้า บสท. เป็นการเลือกปฏิบัติขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และมีผลทำให้ บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ ซึ่งเป็น บทบัญญัติว่าด้วยการรับรองสิทธิขั้นพื้นฐานและรับรองสิทธิส่วนบุคคลให้มีความเท่าเทียมกันในทางกฎหมาย ไม่สามารถบังคับใช้ได้ ดังนั้น หนี้ด้อยคุณภาพในคดีนี้และหนี้อื่น ๆ ทั้งประเทศต้องโอนเข้า บสท. ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทยฯ

มาตรา ๓๑ แห่งพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทยฯ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ที่ออกหรือยกเว้นรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นการจำกัดสิทธิบุคคลตามกฎหมาย และขัดต่อสิทธิ ขั้นพื้นฐานที่บุคคลได้รับเท่าเทียมกันในทางกฎหมาย จะเลือกปฏิบัติมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

จำเลยให้การอีกว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ วรรคแรก ให้ความคุ้มครองแก่ลูกหนี้ดียคุณภาพของสถาบันการเงินของรัฐ ไม่ว่าจะมียุทธทรัพย์ ค้ำประกันหนี้หรือไม่ ไม่ว่าจะเป็บบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลหรือไม่ ไม่ว่าจะมียุทธทรัพย์ร่วมกันในแต่ละ สถาบันการเงินเกินห้าล้านบาทหรือไม่ แต่พระราชกำหนด ฯ มาตรา ๓๑ กลับให้ดุลยพินิจแก่ บสท. ว่า จะให้ความคุ้มครองลูกหนี้ของสถาบันการเงินของเอกชนหรือไม่ อย่างไรก็ได้ หาก บสท. จะให้ ความคุ้มครองลูกหนี้ดียคุณภาพของสถาบันการเงินเอกชน ก็คุ้มครองเฉพาะที่มีหลักประกัน ที่เป็น นิติบุคคล และหนี้ที่มีมูลค่าทางบัญชีเกินห้าล้านบาทเท่านั้น หนี้ที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขดังกล่าวไม่ได้รับความ คุ้มครอง ทำให้ประชาชนที่เป็นลูกหนี้ของรัฐและสถาบันการเงินเอกชนได้รับสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครอง ตามกฎหมายไม่เท่าเทียมกัน เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุสถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม กรณีเป็นลูกหนี้ของสถาบันการเงินของรัฐหรือเป็นลูกหนี้ของสถาบัน การเงินเอกชน ขัดต่อหลักการแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ จึงไม่สามารถใช้บังคับได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

ตามเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงขอให้ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ส่งไปเพื่อศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัย

ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พิจารณาเห็นว่า เนื่องจากจำเลยขอให้ศาลส่งคำร้องไปให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๔) มาตรา ๕๕ และมาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ จึงเห็นควรให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีนี้ไว้ชั่วคราว และส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ศาลจะพิจารณาคำเนินการต่อไป

สำนักงานศาลยุติธรรมส่งคำร้องของจำเลยที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ โดยขอให้พิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

๑. พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๗) มาตรา ๕๕ และ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ตามปัญหาข้อแรกที่ว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และ มาตรา ๔๘ หรือไม่

เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ ผู้ร้องไม่ได้บรรยายให้ชัดเจนถึงเรื่องอันเป็นเหตุ ให้ต้องใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องและไม่ได้บรรยายเหตุผลสนับสนุนให้ชัดเจน พอให้เข้าใจได้ ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๖ (๓) และ (๔) จึงไม่พิจารณาวินิจฉัยตามกฎหมายดังกล่าว

สำหรับข้ออ้างตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๒๘ พิจารณาแล้วเห็นว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดขอบเขตในการใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐว่า การใช้อำนาจนั้น ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ไม่ว่าโดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง มาตรา ๒๘ การอ้างถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของ บุคคลนั้น ต้องไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น หรือไม่ปฏิบัติต่อกฎรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อ ศีลธรรมอันดีของประชาชน ผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ อาจกล่าวอ้างเพื่อ ใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ในศาลได้ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญทั้งสามมาตราดังกล่าวอยู่ใน หมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยเป็นการกำหนดหลักการทั่วไป ไม่ได้บัญญัติให้สิทธิ แก่บุคคลที่จะกล่าวว่า มีบทบัญญัติของกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามบทมาตราดังกล่าวได้ จึงไม่พิจารณาวินิจฉัย

คงมีปัญหาคือต้องพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญ รับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่ รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและ เสรีภาพนั้นมิได้”

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม”

พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า “ให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่มีกองทุนฟื้นฟู หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจแห่งใดแห่งหนึ่งหรือรวมกันเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละห้าสิบของทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว โอนสินทรัพย์ที่จัดเป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ทั้งหมดให้แก่ บสท. ภายในเวลาที่ บสท. กำหนด

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ต้องโอนตามวรรคหนึ่ง ได้แก่สินทรัพย์ดังต่อไปนี้

- (๑) สินทรัพย์จัดชั้นสูญ
- (๒) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ
- (๓) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย
- (๔) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพตาม (๑) และ (๒) คณะกรรมการบริหารโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจะกำหนดให้โอนมาแต่เฉพาะสินทรัพย์ที่มีเจ้าหนี้เกินหนึ่งรายก็ได้ แต่สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้หรือผู้รับโอนหนี้จากสถาบันการเงิน แล้วแต่กรณี ต้องรายงานการดำเนินการเกี่ยวกับ

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่เหลือให้ บสท. ทราบตามเวลาที่ บสท. กำหนด และ บสท. จะสั่งให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวโอนสินทรัพย์นั้นทั้งหมดหรือบางรายได้แก่ บสท. เมื่อใดก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรจะกำหนดให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ตามวรรคหนึ่งโอนสินทรัพย์ตาม (๓) และ (๔) เฉพาะบางส่วน และโอนสินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษเฉพาะรายได้แก่ บสท. ก็ได้

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพตาม (๑) ที่โอนมา หากเป็นสินทรัพย์จัดชั้นสูญที่ตัดออกจากบัญชีแล้ว หรือที่ไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกัน ให้ถือว่าไม่มีมูลค่า และให้ บสท. ตรวจสอบการดำเนินการของสถาบันการเงินที่โอนสินทรัพย์เช่นว่านั้นว่าได้ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของสถาบันการเงินนั้นหรือของธนาคารแห่งประเทศไทยหรือไม่ เพื่อรายงานให้ธนาคารแห่งประเทศไทยดำเนินการต่อผู้รับผิดชอบต่อไป

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ต้องโอนตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงสินทรัพย์ที่มีการฟ้องคดีอยู่ในศาล โดยศาลยังไม่ได้มีคำพิพากษาด้วย โดยให้ศาลสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ เว้นแต่ บสท. จะยื่นคำร้องขอเป็นอย่างอื่น แต่ไม่รวมถึงสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลตั้งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวหรือเด็ดขาดหรือให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แล้ว

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลล้มละลายสั่งฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการนั้น ถ้าลูกหนี้และผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการร่วมกันร้องขอโดยมีเหตุอันสมควร ศาลจะสั่งให้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการต่อไปโดยไม่สั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความก็ได้ แต่ต้องยื่นคำร้องขอเสียภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

คดีที่ศาลสั่งจำหน่ายออกจากสารบบความตามวรรคหก ถ้าอายุความฟ้องร้องยังเหลืออยู่ไม่ถึงห้าปี นับแต่วันจำหน่ายคดี ให้ขยายอายุความออกไปเป็นห้าปีนับแต่วันที่ศาลสั่งจำหน่ายคดี”

มาตรา ๓๑ บัญญัติว่า “บสท. จะรับโอนสินทรัพย์จากสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์อื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๐ ก็ได้ แต่ต้องเป็นสินทรัพย์ที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ที่มีอยู่ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ เฉพาะที่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกันการชำระหนี้

(๒) เป็นสินทรัพย์ที่มีลูกหนี้เป็นนิติบุคคลและมีเจ้าหนี้เป็นสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ ตั้งแต่สองรายขึ้นไป ไม่ว่าจะมิบุคคลธรรมดาเป็นลูกหนี้ในฐานะผู้ค้าประกันด้วยหรือไม่ก็ตาม

(๓) มูลค่าของสินทรัพย์คือคุณภาพตามบัญชีของทุกสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ รวมกันสำหรับลูกหนี้แต่ละรายเป็นจำนวนเงินตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป และ

(๔) สินทรัพย์คือคุณภาพนั้นยังมิได้มีความตกลงเป็นหนังสือปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ และมีได้เป็นสินทรัพย์คือคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลมีคำสั่งให้ ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายแล้วก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ ใช้บังคับ

ในการรับโอนสินทรัพย์คือคุณภาพตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะกำหนดให้รับโอนเฉพาะ สินทรัพย์คือคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) หรือสินทรัพย์คือคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๓) และ (๔) ซึ่งเปลี่ยนไปเป็นสินทรัพย์คือคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) ในวันหรือก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับก็ได้”

พิจารณาแล้ว มาตรา ๒๕ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพไม่ได้และอยู่ในเงื่อนไขที่ว่า ต้องใช้บังคับ เป็นการทั่วไป มิได้มุ่งหมายที่จะใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง มาตรา ๓๐ บัญญัติรับรองความเสมอภาคของบุคคล ชายหรือหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน บุคคลทุกคน ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน จะเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุ แห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ เพศ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญไม่ได้

เกี่ยวกับพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่ต้องตราขึ้นใช้เนื่องจาก ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรงทำให้ลูกหนี้ ของสถาบันการเงินไม่สามารถชำระสินเชื่อที่ตนมีกับสถาบันการเงินได้ และสินเชื่อเหล่านี้ได้กลายเป็น สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แก่สถาบันการเงินเป็นจำนวนมาก หากปล่อยเวลาให้เนิ่นช้าต่อไป ฐานะของ สถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องจะเกิดปัญหาอย่างรุนแรงและกระทบต่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจต่อไปได้ การจัดตั้ง บริษัทบริหารสินทรัพย์แห่งชาติขึ้น เพื่อให้เป็นหน่วยงานของรัฐที่จะทำหน้าที่แก้ไขปัญหาค้างชำระหนี้ ของลูกหนี้ของสถาบันการเงินของรัฐและเอกชนให้เป็นอย่างรวดเร็ว ด้วยการรับโอนสินทรัพย์ที่จัดเป็น สินทรัพย์คือคุณภาพมาจากสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ เพื่อนำมาบริหารจัดการตามวิธีการ

ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ จะต้องพยายามให้ลูกหนี้ซึ่งรับโอนมาอยู่ในฐานะที่สามารถชำระหนี้ที่ค้างชำระได้ และให้ลูกหนี้สามารถดำเนินกิจการของตนต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หมดสิ้นลงหรือเหลือน้อยที่สุด ในขณะเดียวกันไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันการเงิน จนไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้อันจะเป็นการสร้างเสถียรภาพให้แก่เศรษฐกิจและระบบสถาบันการเงินโดยรวม

ตามมาตรา ๓๐ เป็นเรื่องที่กำหนดให้ สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่มีกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจแห่งใดแห่งหนึ่งหรือรวมกันเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละห้าสิบของทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว โอนสินทรัพย์ที่จัดเป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ทั้งหมดให้แก่ บสท. ภายในเวลาที่ บสท. กำหนด และสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ต้องโอนดังกล่าว ได้แก่ (๑) สินทรัพย์จัดชั้นสูญ (๒) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ (๓) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย และ (๔) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน

สำหรับมาตรา ๓๑ เป็นเรื่องการรับโอนสินทรัพย์จากสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์อื่น นอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๐ และกำหนดเรื่องการรับโอนไว้ตาม (๑) ถึง (๔)

เหตุผลที่พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๔ บัญญัติการโอนสินทรัพย์ของสถาบันการเงินไว้แตกต่างกัน เพราะเป็นเรื่องสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่เป็นของรัฐอย่างหนึ่งกับสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของเอกชน การบริการจัดการย่อมแตกต่างกัน โดยสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่เป็นของรัฐ การบริหารจัดการจะอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐเมื่อเกิดความบกพร่องเสียหาย รัฐก็จะรับผิดชอบโดยตรง กฎหมายจึงกำหนดให้รัฐรับโอนสินทรัพย์ที่ด้อยคุณภาพทุกกรณีเพื่อนำมาบริหารจัดการ สำหรับสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่เป็นของเอกชนนั้น เอกชนจะเป็นผู้กำหนดนโยบายและบริหารจัดการเอง ความเสียหายหรือความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายเป็นเรื่องของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่จะต้องรับผิดชอบเอง รัฐไม่มีนโยบายที่จะเข้าไปเกี่ยวข้อง หากพิจารณาตามหลักการและเหตุผลที่ตราพระราชกำหนดฯ ก็จะเห็นได้ว่า รัฐมีความมุ่งหมายที่จะรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของรัฐเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม หากจะรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจากสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของเอกชนก็ต้อง

เป็นไปตามมาตรา ๓๑ (๑) ถึง (๔) ที่บัญญัติไว้เช่นนี้ เพราะเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหาย และจะต้องรับผิดชอบเมื่อรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพจากสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ ของเอกชนมาบริหารจัดการ พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล แต่เท่าที่จำเป็น และไม่ได้กระทบกระเทือน สาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพ มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายที่จะใช้บังคับแก่กรณีใด กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง และไม่ถือว่าเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ฯลฯ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ ส่วนพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ เป็นบทบัญญัติที่ไม่จำกัดสิทธิของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมีคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๘๖/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ วินิจฉัยไว้แล้วว่า พระราชกำหนด ฯ มาตรา ๓๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ จึงไม่ต้องวินิจฉัยอีก

สำหรับกรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล บุคคลที่มีสิทธิในทรัพย์สินย่อมมีสิทธิใช้สอย และจำหน่ายทรัพย์สินของตน และได้ดอกผลแห่งทรัพย์สินนั้น กับทั้งมีสิทธิติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สิน ของตนจากบุคคลที่ไม่มีสิทธิจะยึดถือไว้ และมีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้ามาเกี่ยวข้องโดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย ไม่ได้เกี่ยวกับสิทธิรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของ บสท. ตามพระราชกำหนดบรรษัท บริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑

ตามปัญหาข้อต่อมาที่ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๗) มาตรา ๕๕ และมาตรา ๒๓๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๓ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๓ ผู้ร้องไม่ได้บรรยายให้ชัดเจนถึงเรื่องอันเป็นเหตุ ให้ต้องใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องและไม่ได้บรรยายเหตุผลสนับสนุนให้ชัดเจน พอให้เข้าใจได้ ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๖ (๓) และ (๔) จึงไม่พิจารณาวินิจฉัยตามกฎหมายดังกล่าว

กรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๘ เป็นบทบัญญัติทั่วไป บัญญัติ เกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง บทบัญญัติ

มาตรา ๒๗ บัญญัติถึงสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้งหรือโดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญย่อมได้รับความคุ้มครอง ฯลฯ มิได้มีข้อความใดที่รับรองสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เนื่องจากสิทธิและเสรีภาพที่เป็นเรื่องเฉพาะมีบัญญัติอยู่ในมาตราอื่นของรัฐธรรมนูญนี้แล้ว สำหรับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ซึ่งเป็นบทบัญญัติหลักการที่ยินยอมให้บุคคลอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน รวมทั้งยินยอมให้บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้ รัฐธรรมนูญทั้งสามมาตราดังกล่าวเป็นบทบัญญัติทั่วไป ไม่ได้บัญญัติให้สิทธิแก่บุคคลที่จะกล่าวว่า มีบทบัญญัติของกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อมาตราดังกล่าวได้ จึงไม่พิจารณาวินิจฉัย

เกี่ยวกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๓๔/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ว่า เป็นบทบัญญัติที่อยู่ในหมวดว่าด้วยการบังคับคดีจะใช้บังคับหลังจากศาลได้มีคำพิพากษาแล้ว และจะบังคับตามคำพิพากษาต่อเมื่อผู้ร้องตกเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือเป็นผู้แพ้คดีและไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษากรณีตามคำร้องคดีของโจทก์และผู้ร้องยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นยังไม่มีคำพิพากษาให้โจทก์หรือผู้ร้องเป็นฝ่ายชนะคดีหรือแพ้คดี ไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คดี ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญไม่พิจารณาวินิจฉัยตามบทมาตราดังกล่าว

กรณีตามคำร้องเป็นเรื่องที่โจทก์ได้ฟ้องผู้ร้องเป็นคดีที่ศาลชั้นต้น ตามสัญญากู้เงิน ฯ ซึ่งศาลยังไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุด ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการบังคับคดีภายหลังที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ซึ่งมีข้อเท็จจริงทำนองเดียวกันกับคำวินิจฉัยที่ ๓๔/๒๕๔๘ จึงไม่พิจารณาวินิจฉัยซ้ำอีก

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๘๗/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ วินิจฉัยไว้แล้วว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ จึงไม่ต้องวินิจฉัยในประเด็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่อีก

ปัญหาที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปมีว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๓) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

กรณีปัญหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) และ (๓) ว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ หรือไม่ นั้น

ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพไม่ได้และอยู่ในเงื่อนไขที่ว่า ต้องใช้บังคับเป็นการทั่วไป มิได้มุ่งหมายที่จะใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยเฉพาะเจาะจง มาตรา ๓๐ บัญญัติรับรองความเสมอภาคของบุคคล ชายหรือหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน บุคคลทุกคนย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ เพศ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) และ (๓) เป็นบัญญัติที่ให้ความหมายของคำว่า “คดี” “คำฟ้อง” และ “กระบวนการพิจารณา” ว่า หมายความว่าอย่างไร ไม่มีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้หรือลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ฯลฯ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ แต่อย่างใด

กรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน บุคคลที่มีสิทธิในทรัพย์สินย่อมมีสิทธิใช้สอย และจำหน่ายทรัพย์สินของตน และได้ดอกผลแห่งทรัพย์สินนั้น กับทั้งมีสิทธิติดตามและเอาคืน ซึ่งทรัพย์สินของตนจากบุคคลที่ไม่มีสิทธิจะยึดถือไว้ และมีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้ามาเกี่ยวข้องโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ได้เกี่ยวกับสิทธิในทางคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) และ (๓) แต่อย่างใด

ข้อที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยเป็นข้อสุดท้ายที่ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

พิจารณาแล้ว กรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญ
รับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญ
กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพไม่ได้และอยู่ใน
เงื่อนไขที่ว่า ต้องใช้บังคับเป็นการทั่วไป มิได้มุ่งหมายที่จะใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใด
บุคคลหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ เป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติที่บัญญัติ
เกี่ยวกับสิทธิของบุคคล เมื่อถูกโต้แย้งในทางแพ่งหรือมีความจำเป็นที่ต้องใช้สิทธิในทางศาลก็สามารถ
นำคดีขึ้นสู่ศาลได้ เพื่อให้ศาลวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทแห่งคดี จึงไม่เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและ
เสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้แต่อย่างใด

สำหรับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ เป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน
แต่ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน อาจถูกจำกัดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย
ที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจในการตราขึ้นเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน ไม่เกี่ยวกับ
กระบวนการพิจารณาคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งแต่อย่างใด

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงวินิจฉัยดังนี้

๑. พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑
ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘

๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๕๕ ไม่ขัด
หรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘

นายอูระ หวังอ้อมกลาง
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ